

Innspill fra Indre Helgeland Regionråd til Prop. 1 S (2021-2022) - Transport- og kommunikasjonskomiteen.

1.) Farledsutbedring i Mo i Rana og utvikling av ny intermodal terminal med dypvannskai

Vi vil først få takke for drahjelp til at vi er inne i Nasjonal Transportplan 2022-2033 (NTP) i første periode (2022-2027) med 114 millioner kroner til Innseilinga Mo i Rana.

Vi viser også til komiteens merknad i behandlingen av NTP Innst. 653 S (2020–2021), som gir klare føringer på en snarlig realisering for å kunne bygge ny dypvannskai.

- **Farvannstiltaket Innseiling Mo i Rana**
- Komiteen viser til farvannstiltaket Innseiling Mo i Rana som er prioritert i første planperiode. Farvannstiltaket Innseiling Mo i Rana omfatter nye sjømerker i innseilingen og utdyping for å bedre framkommelighet og tilgjengelighet til havna. Atkomsten til havna begrenses i dag av områder med liten dybde.
- Komiteen er kjent med at Mo i Rana havn over lang tid har jobbet med å få realisert en dypvannskai tilknyttet ny intermodal terminal og utdypning av Toraneskaia for å få større dybde i havna. Komiteen viser til at det er avgjørende at utdypingstiltaket blir prioritert for snarlig å kunne få realisert ny dypvannskai som skal bygges i et samarbeid mellom private og det offentlig.

Det haster med en oppstarts bevilgning slik at Kystverket kan holde en god fremdrift på prosjektet med mudring i Mo i Rana havn, slik at vi kan få bygget et nytt dypvannskai som skal bygges i kombinasjon med deponi for forurensede masser.

Med en startbevilgning i 2022 til Kystverket vil de kunne starte opp med detaljprosjektering og anbud i 2022 og anleggsstart i 2023.

Dette er helt nødvendig for å kunne være ferdig i 2025 som vil være avgjørende for å legge til rette for Freyr som har en fremdriftsplan med ferdigstilling av sine 5 battericelle fabrikker høsten 2025. Dette vil også være viktig for dagens næringsliv og nye etablerere som vil kunne benytte denne infrastrukturen. *(se mere begrunnelse i vedlagte notat)*

Forslag:

Statsbudsjettet 2022

Første budsjettår for NTP 2022-2033 er i 2022, vi ber dere legge inn en oppstarts bevilgning på 20 millioner til Innseilinga Mo i Rana av totalt 114 mill.kr. (mudring ved ny Dypvannskai og Toraneskaia)

Prosjektet fullfinansieres i budsjettet for 2023 og 2024

Beløpet kan finansieres ved å bruke av avsatte rammer til Kystverket 2022 eller øke bevilgningen.

Byggetidene er over to år + detaljprosjektering/anbud, slik at bevilgningen kan gå over tre statsbudsjett

2.) KVV Rana

Viser til merknad i NTP der et knapt mindretall kommenterte manglende fremdrift for en konseptvalgutredning (KVU) for vegforbindelsene til og gjennom Rana.

Merknad fra NTP: Innst. 653 S (2020–2021)

KVV Rana

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at det i Statens vegvesens handlingsplan tidligere har vært lagt til grunn at det skal gjennomføres en konseptvalgutredning (KVU) for vegforbindelsene til og gjennom Rana. Dette arbeidet ble skrinlagt og satt på vent av Samferdselsdepartementet i 2019.

Disse medlemmer mener at med bakgrunn i etablering av ny flyplass og dypvannskai, kombinert med planlagte store næringsetableringer, er det behov for en KVU for vegforbindelsene til og gjennom Rana.

Det er behov for å foreta en Konseptvalgutredning for trafikken i og gjennom Rana for å få en god løysning på trafikken nord/sør på E6 men også på trafikken øst/vest.

Dagens trafikk er allerede på et kritisk nivå og en betydelig økt trafikk som vil komme ved bygging av ny Flyplass og nye industrietableringer som Freyr m.fl . må dette løses raskt.

Med vennlig hilsen

Indre Helgeand Regionråd

Kjell-Idar Juvik

Sekretariatsleder

Mob: 99275171

e-post: juvik@ihr.no

Forslag: Statsbudsjettet 2022

Oppstarts bevilning Innseilinga Mo i Rana på kr. 20 mill.kr. Resten finansieres i budsjettet for 2023 og 2024

Rana Kommune/Mo i Rana havn KF og Mo Industripark AS jobber med å etablere en ny offentlig eid intermodal terminal med dypvannskai.

Det planlegges å gjennomføre en samtidig farledsutbedring ved Toraneskaia og ved ny Dypvannskai.

Stortinget har vedtatt i Nasjonal Transport Plan (NTP)2022- 2033 med 114 mill.kr til Innseilinga Mo i Rana i første periode 2022-2027.

Vi jobber nå for at Regjering og Storting skal prioritere våre farledsprosjekt med en startbevilgning i 2022, slik at prosjektet kan være ferdig til 2025 når Freyr står ferdig med sine utbygginger i Mo i Rana.

Prosjektet må prioriteres fordi det:

- **Farledsprosjektet er avgjørende for å få til realisering av et nyt dypvannskai med 18 meter dybde i Mo i Rana havn. Manglende dybde ved kai og styrke er to hovedutfordringer for å få til nye etableringer og videre vekst i Rana og regionen.**
- **Kystverkets samfunnsøkonomiske analyse som er utført av Menon Economics høsten 2020 viser en netto nytte på hele 186 mill. kroner.**
- **Vil gi store ringvirkninger både i havna og i Mo i Rana på flere mrd. kroner ved å få realisert mudringsprosjektene ved Toraneskaia og ny dypvannskai.**
- **Freyrs batterifabrikk i Mo i Rana med 1500 nye arbeidsplasser og 20 mrd. i investeringer er en av aktørene som umiddelbart vil ha stor nytte av ny dypvannskai som de vil være nærmeste nabo til.**
- **Prosjektet er avgjørende også for å sikre de over 100 bedriftene og ca. 2 500 arbeidsplasser som allerede er lokalisert i Mo Industripark.**
- **Industrien i Mo Industripark har en produksjonsverdi på 7,5-8 mrd. I året, eksporterer for 5,5 mrd. Og gir lokale og regionale ringvirkninger for 1,7 mrd. I innkjøp og 1 mrd. I lønnsutbetalinger, og dette er hvert år.**

- **Rana-regionen har allerede mistet store prosjekt og investeringer grunnet dybde ved kai (Wasco Coatings)**
- **Prosjektet er klart for gjennomføring så snart en finansieringsavtale foreligger – geotekniske og miljøgeologiske arbeider er ferdigstilt**
- **Store miljømessige effekter ift. Utslipp og forurensninger i Ranfjorden fra gamle industrisynder fra norsk jernverk-tiden.**
- **Realisering av prosjektet vil også bidra til en optimalisering og effektivisering av havnedriften i Mo i Rana havn.**

Freyr AS har planer om flere batterifabrikker i Mo i Rana som kan medføre 1.500 arbeidsplasser, investeringer rundt 20 milliarder kroner og vil starte drift allerede i 2022 og planer for full drift i 2025.

Freyr AS har etter grundige vurderinger valgt Rana som lokasjon for dette prosjektet, selskapet ønsker å starte en miljøvennlig battericellefabrikk i verdensskala i Rana, basert på ren energi.

Fabrikken vil være avhengig av å ha effektive, moderne og miljøvennlige logistikkløsninger. Frakt av råvarer inn og ferdigvarer ut sjøveien vil være første prioritet.

Utløser store investeringer og ringvirkninger.

Etablering av en ny intermodal terminal og dypvannskai vil åpne for nye næringsetableringer som har dette som krav for å kunne etablere seg i Rana. Det vil også være en betydelig vekstfaktor for eksisterende næringsliv.